

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: H.C. Andersens Eventyr bd. VI kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

Citation: Andersen, H. C.: "H.C. Andersens Eventyr bd. VI kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal", i Andersen, H. C.: *H.C. Andersens Eventyr bd. VI kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal*, C. A. Reitzel, 1990, s. 89. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-hcaeventyr06val-shoot-idm139779802220032.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: H.C. Andersens Eventyr bd. VI kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

Numemsmorfem

Til r-bøjning

I 71, II 75 *-knoppe*: MO *-knopper*; III 99 *Aaknappe* (dog uændret I 54): DO I 27 »(kun?) hos HCAnd.«; II 24 *Guldqvaste*: MO *-e*, som ifl. DO XI 909 nu kun er dial., mens *-er* er belagt fra 18. årh.; II 209 *Gjerdestavene*: MO *Stav(e)* bruges mest i pl. *Staver*, MO1 (og HR) men ikke MO2 har *Gjerdestaver*, begge har *Gjerdestage*, *-stave* til (ris)gærder; III 122 *Oldinge*: MO1 *-e*, MO2 og HR *-er* og *-e*, RO *-e*, MD II 105: *-e*, mod den alm. tendens i sproget til *-er* (hertil svarer *-er* > *-e*-tendensen i materialet DO XV 415). - Dette og det nærmestfølgende materiale repræsenterer jævnt hen en modernisering.

Fra r-bøjning

I 92, I 95 *Menneskerne*, se app.; II 21, II 115 *Nattergalen* MO *-e*.

-e tilføjet

II 257 *Toug*: MO *Toug, Touge*; II 147 *Trompeter* > *-re C*, nu indført i teksten med støtte i **r**: MO ikke angivet pl., HR *-e*.

-e bortfaldet

I 55 *Fiske*: **MO** begge; II 37 *Fjere*, 38 *Fjedre* > *Fjere* > *Fjer*, II 233 s.d.: MO se ovf., DO IV 1067; II 36 *Sneeflokke* > *-fnokke* > *-fnug* (MO) o.fl.st. (V 29 *-fnokkene r* > *-flokke A* > *-flokke B*, måske for at hindre forvexling med *flok* = skare, også hos SGr); II 21 *Stene*: MO begge med visse semantiske forskelle; II 268 *Springvande*: MO uden pl.; om vaklen i IV 121 ff *Gletscher* se app.

Dualis

MO har *Øren*, sj. *Ører*, og *Øine*, (mest ældre) *Øien*, RO har *Øren* som 90 næsten forældet. Andersens spontane pl. har sikkert været *Ører*, *Øine*. I 104 og IV 51 sg. > moderne pl., II 96 *Ører* > *Øren A2*, II 148 *Ører* > *Øren C* > *Ører D*, men II 234 *Ører* > *Øren D*.

Diverse

II 144 *Bekjendtere* > *Bekjendte* (således HR): DO II 209 om vaklen i begge tal; II 260 *Dramaer* > *Dramer*: se MD II 114; II 319 *to eller fire Mænd A* > *Mand O*, modsat IV 99; III 22 *guldgule krøllede Haar* > *-t, -t Haar*: se MO om *Haaret* som betegnelse for hovedhår, DSH III 203; II 288 *Kjøbsteder* > *-stæder*: MO begge, men 259 fejlagtigt *Stæder* > *Steder* (= byer). Et par exx. på vaklen mellem synkoperet og ikke synkoperet form findes: II 212 *Væsner* (cf V 72), 299 *Verdner*. Et fremmed morfem er fordansket V 132 *Tableaux k-o* > *Tableauer A*.